

Verslag van de statencommissie REG / WEM op 11 november 2004 in het Provinciehuis te Utrecht aanvang 16.30 uur.

Aanwezig:

mr. J.G.M. Reerink (voorzitter), dr. R. Bisschop (SGP), J.L.M.M. Damen, mw. Doornenbal-Van der Vlist (CDA), drs. C. de Heer (ChristenUnie), S.J. Klarenbeek (VVD), J.F.M. Kloppenborg (GroenLinks), mw. J.C. Kramer (PvdA), mw. I.M. Oosterling (LPF), J.R. Ploeger (D66), J.L.N. Schreurs (PvdA), P. Seldenrijk (CDA), drs. R.E. de Vries (D66), ir. B.A. Witteman (SP)

Gedeputeerde: drs. J.P.J. Lokker

Van ambtelijke zijde: mr. H. Manschot, ing. J.P.R. Tasseran, mw. drs. J.J.C. Stam (adjunct-griffier), mw. B. Vet (commissie-secretaris), de dames E.S. Thuis en W. Voorneman-Rikkers (verslag)

---

1. Opening

De voorzitter opent de bijeenkomst met een hartelijk welkom aan de aanwezigen, in het bijzonder aan de statenleden en ambtenaren uit Gelderland.

2. Mededelingen

De voorzitter legt de bedoeling van deze hoorzitting uit. De insprekers hebben allen een pleitnotitie ingediend, die tijdens de bijeenkomst aan de commissieleden worden uitgereikt. Deze notities zijn als bijlagen achter dit verslag gevoegd. Korthedshalve zij verwezen naar de inhoud ervan. De commissieleden krijgen na iedere inspreker gelegenheid tot het stellen van vragen.

Na de hoorzitting wordt de vergadering geschorst. Na de schorsing wordt de vergadering voortgezet met als agendapunt het reconstructieplan.

Bericht van verhindering is ontvangen van de dames Jonkers-Cornelisse (SP) en Van Dongen (GL).

3. Hoorzitting

1. *Mevrouw Egmond Bos van Drakestein (bijlage 1)*

De voorzitter verwijst de inspreker voor haar vragen naar de heer R. Tasseran.

De heer Kloppenborg vraagt of de negatieve houding van de gemeente Baarn een specifieke zaak betreft.

Antwoord: Op dit moment niet, maar de gemeente reageert wel vaker negatief.

De voorzitter bedankt mevrouw Egmond Bos van Drakestein voor haar toelichting.

2. *J.S. ter Maaten*

Niet aanwezig.

3. *De heer J. Oskam (bijlage 3)*

De heer Damen vraagt of het bedrijf niet kan worden uitgebreid als er geen aanpassing plaatsvindt.

Antwoord: Dat is correct, het bedrijf kan dan niet verder groeien.

De voorzitter bedankt de heer Oskam voor zijn toelichting.

4. *E. Pragt (bijlage 4)*
Niet aanwezig.

5. *H. Davelaar (bijlage 5)*

De heer Seldenrijk informeert hoeveel meter het bedrijf van de EHS is gesitueerd en welke voorstellen de provincie heeft gedaan om het probleem op te lossen.

Antwoord: Het gaat om ca. 250 m., waarmee het bouwblok in twee gebieden valt. Er is in de reconstructie gesteld dat indien dit het geval is, alles in de "lichtste" zone komt. Het is spreker niet duidelijk waarom het gebied ver over de 250 m is ingetekend. Aan de achterkant is er dan geen sprake van beperking, maar aan de voorkant wel. De tweede vraag kan spreker niet beantwoorden.

De heer Damen vraagt of het bedrijf niet kan worden uitgebreid als de EHS niet wordt aangepast.

Antwoord: Dat is correct en spreker heeft hierover met betrokkenen gesproken. Het zal waarschijnlijk niet lukken om het open gebied in te gaan. De grens zou op moeten schuiven, bijvoorbeeld naar de Heetvelderweg.

Mevrouw Kramer vraagt wat voor bedrijf het nu is.

Antwoord: Een bedrijf met onder andere 150 melkkoeien en 100 fokzeugen. Het betreft een maatschap met twee zonen.

De voorzitter bedankt de heer Davelaar voor zijn toelichting.

6. *De heer H.J.A. Voskuilen (bijlage 6)*

Mevrouw Doornenbal vraagt of spreker rechtstreeks aan Natuurmonumenten heeft gevraagd wat de plannen zijn.

Antwoord: Eerder deze week heeft een medewerker van Natuurmonumenten de plannen keihard bevestigd.

De heer Damen wil weten of deze situatie ook bij de Grond- cq. Pachtkamer is gemeld, alsook of spreker geen gebruik kon maken van het voorkeursrecht van koop bij de overdracht van de gemeente Amersfoort aan Natuurmonumenten.

Antwoord: Nog niet, dit hoeft pas drie jaar voor de verlenging te worden aangegeven, en de verlenging gaat weer in in 2008. Het voorkeursrecht is bij de rechter niet gehonoreerd.

De heer Bisschop vraagt van wanneer de visie van Natuurmonumenten dateert.

Antwoord: Vanaf 2003.

Mevrouw Kramer vraagt of Natuurmonumenten vooraf aan haar plannen contact met spreker heeft gehad.

Antwoord: Gesteld werd dat dit hun visie is en dat spreker werd gevraagd of hij zich hierin kon vinden. Dat is dus niet het geval.

De voorzitter bedankt de heer Voskuilen voor zijn toelichting.

7. *H.G. de Kruif*
Afwezig.

8+9 *Mw. mr. S.G.A. de Boer (Wijn en Staal advocaten), namens mw. B.A.M. Oomens, J.W. Rutten en cv Bouw Partners Engineering (bijlage 9a)*

De heer Bisschop vraagt hoe het gebied in het huidige spreekplan is aangeduid.

Antwoord: Als landelijk gebied 2.

De heer Kloppenborg wil weten wat de grenzen zijn aan de mogelijkheden voor uitbreiding van agrarische bedrijven in de landbouwontwikkelingsgebieden.

De voorzitter stelt voor dit in de commissievergadering te bespreken.

Hij bedankt mevrouw De Boer en de heer Rutten voor hun toelichting.

10. *B.G. van Middelaar*
Heeft zich afgemeld.

11. *De heer A.R. van de Wolfshaar (bijlage 11)*

De heer Seldenrijk vraagt naar de uitbreidingsplannen.

Antwoord: Op dit moment kan niet worden uitgebreid, de bouwka­vel is vol. De voor­gestelde 30% is te minimaal om een redelijke stal te kunnen neerzetten. Nu kan de bouwka­vel nog worden uitgebreid tot zeker 1,5 ha., waar hij overigens met de plannen nog ver onder blijft zitten.

De voorzitter bedankt de heer Van de Wolfshaar voor zijn toelichting.

12. *P. Keizer*
Heeft zich afgemeld.

13. *De heer H. Reijnen (bijlage 13)*

De commissie heeft geen vragen cq. opmerkingen.

De voorzitter bedankt de heer Reijnen voor zijn toelichting.

14. *J. Bouwhuis*
Heeft zich afgemeld.

15. *Mevrouw C. Verduin-Munnik, Stichting Nieuw Knal Groen (bijlage 15)*

De commissie heeft geen vragen cq. opmerkingen.

De voorzitter bedankt mevrouw Verduin voor haar toelichting.

16. *De heer H.M.M. Vogels, Rijnvallei Adviesdienst Bedrijfsontwikkeling, namens de heer W.A. Veldhuizen (bijlage 16)*

De heer Damen informeert naar de bestemming aan de Friesesteeg 44 in het huidige streekplan.

Antwoord: landelijk gebied 2.

De heer Damen informeert of de ondernemer nooit heeft overwogen de gemeente Rhenen in het kader van het bestemmingsplan te verzoeken het bouwperceel van 0,6 ha te vergroten.

Antwoord: Dat bestemmingsplan kende een regeling van 0,25 ha; dat was reeds benut. Een en ander had dan via een art. 19 procedure moeten plaatsvinden; dat is niet ge­beurd.

Mevrouw Kramer informeert op grond waarvan de inspreker tot de conclusie komt dat sprake is van willekeur.

Antwoord: In de conceptnota van Beantwoording wordt gesteld, dat in dit gebied de 30% regeling niet toelaatbaar is. Er wordt gewezen op de Kampen. Indien men bekijkt wat daarmee wordt bedoeld, betreft het op dit moment een stuk weiland dat niet wordt beschermd in het kader van de WAV. Het stuk ligt op 3000 m afstand van de locatie

Friesesteeg. Op grond van het vorenstaande vraagt spreker zich af wat dan nog wel mogelijk is en in welke gebieden.

De heer De Vries verzoekt om een nadere toelichting met betrekking tot de constatering dat sprake zou zijn van rechtsongelijkheid (2^e bullit). Hij informeert of de inspreker ervoor pleit dat de ondernemer 1 ha krijgt, zodat hij kan uitbreiden naar 1,3 ha.

Antwoord: Gepleit wordt voor die 1 ha. Bijna alle bedrijven in de regio hebben 1 ha toegewezen gekregen. Door omstandigheden heeft de gemeente indertijd besloten aan dit perceel een kleiner bouwblok toe te kennen. Andere bedrijven hebben nu 1 ha en kunnen uitbreiden, terwijl het onderhavige bedrijf geen mogelijkheden tot bedrijfsontwikkeling heeft. Spreker merkt dit aan als rechtsongelijkheid.

De heer Seldenrijk begrijpt dat een groot aantal dieren thans op andere locaties is gestald. Spreker informeert of de ondernemer heeft overwogen uit het landbouwontwikkelingsgebied, zoals het thans voorligt, te vertrekken en zo ja, welke belemmeringen hij hierbij tegenkomt.

Antwoord: De ondernemer heeft dit niet overwogen. Het is nu geen verwevingsgebied, maar gewoon agrarisch gebied met overwegend agrariërs. Indien voldoende bouwblok wordt verkregen, is het een goede locatie om te blijven. Milieutechnisch zijn er voldoende ontwikkelingsmogelijkheden. Er staat niks in de weg in de zin van natuur, buren, ammoniak of stank. Het is derhalve een prachtige locatie in een agrarisch gebied. Alleen het bouwblok is te klein door het Reconstructieplan.

De heer Seldenrijk informeert of de 1 ha + de 30% voldoende is.

Antwoord: Dat is een stap in de goede richting. Het bedrijf kan dan in ieder geval de komende jaren vooruit. De ondernemer zou blij zijn met de 1 ha die ook andere bedrijven in de omgeving hebben gekregen.

De voorzitter bedankt de heer Vogels voor zijn toelichting.

17. *De heer C. Floor (bijlage 17)*

De commissie heeft geen vragen cq. opmerkingen.

De voorzitter bedankt de heer Floor voor zijn toelichting.

18. *De heer D. van Rozen, GLTO (bijlage 18)*

De heer Kloppenborg informeert waarom het uit de EHS halen van de 6 gebieden zo'n essentieel element is als ze hun zuurbescherming toch al kwijt zijn.

Antwoord: Sinds begin 2002 is de WAV operationeel. Sindsdien ligt er om een voor verzuring gevoelig gebied een 250 m zone. Daarin is met name de veehouderij qua bedrijfsontwikkeling behoorlijk beperkt. Spreker heeft met name het beeld willen schetsen dat, indien het nu niet wordt gedaan, sprake is van een aantal onzekerheden omdat het doorlopen van de AwB procedure tot 2007 vergt en al die tijd geen bedrijfsontwikkeling mogelijk zal zijn in die zone. Daarom stelt de GLTO dat aan alles dat nu feitelijk in het uitvoeringstraject wordt gebracht evenwichtig gevolg moet worden gegeven. De heer Kloppenborg informeert of het niet juist heel goed is, dat het een zorgvuldige rechtsgang is.

Antwoord: Dat is uiteraard zo. Het streekplan voert echter ook een zorgvuldige rechtsgang waaraan een aantal procedures is verbonden. Ook in het kader van het streekplan kan ter zake de 6 gebieden nog een procedure worden gevolgd.

De heer Damen informeert of hij goed begrijpt dat, indien de 6 gebieden eruit worden gehaald, het in het kader van het streekplan definitief vaststellen van de EHS acceptabel wordt geacht.

Antwoord: Spreker bevestigt dit. In het kader van deze hoorzitting kon hij in verband met de tijd maar een deel uit het Reconstructieplan halen. Hij had ook kunnen aangeven, dat de andere delen van het plan worden ondersteund. Het is ook een kwestie van geven en nemen. Uiteindelijk is het streven erop gericht voor alle situaties de win-situatie te creëren.

De heer De Heer memoreert, dat gepleit wordt voor maatwerk als het gaat om bijzondere gevallen. Hij informeert om hoeveel gevallen dat naar schatting gaat.

Antwoord: Spreker kan dit niet inschatten. Uit de reacties die zijn ingediend op het ontwerp-Reconstructieplan blijkt, dat er nogal wat zorgen zijn over hoe de 30% in de praktijk zal uitvallen. Het GLTO pleit niet direct voor een enorme verruiming, maar voor een correctie van de meest onevenwichtige punten in het verhaal qua huidige bouwblok-grootte. Hij verwacht dat het in de provincie Utrecht naar schatting om ca. 20 bedrijven zal gaan. De hiaten liggen met name in Amersfoort, Bunschoten en Leusden. Voor Woudenberg, Maarn en Renswoude beperkt de problematiek zich z.i. tot enkele gevallen.

De heer Bisschop merkt op, dat de 6 gebieden niet waren vermeld in het voor-ontwerp Reconstructieplan. Hij informeert of de Reconstructiecommissie unaniem was over het niet opnemen van deze 6 natuurgebieden in de EHS.

Antwoord: Ja. Dat is een compromis geweest, dat unaniem is gestuurd door de Reconstructiecommissie.

De voorzitter merkt op, dat deze vraag niet aan de inspreker maar aan de gedeputeerde moet worden gesteld.

De heer Seldenrijk memoreert, dat de inspreker ten aanzien van de 30% regeling pleit voor een hardheidsclausule. Spreker informeert wat de hardheidsclausule zou moeten inhouden.

Antwoord: Het gaat erom de kleinere bouwblokken, die op dit moment al een redelijke bedrijfsgrootte hebben, enkele tienden ha meer bouwblok-grootte te geven en dat daar bovenop vervolgens de 30% komt. In die zin zullen de bestemmingsplannen moeten worden geanalyseerd. Daaruit zullen veel zaken kunnen worden gehaald. Op basis daarvan kan vervolgens worden bekeken hoe de hardheidsclausule het beste kan worden gedefinieerd.

De voorzitter bedankt de heer Rozen voor zijn toelichting.

19. *Gemachtigde onder lastgeving, H.H. Geschiere voorzitter Bond van Landpachters en eigen grondgebruikers, namens een aantal lastgevers (bijlage 19)*
Heeft zich afgemeld.

Schorsing.

De vergadering wordt heropend om 20.00 uur

Aanwezig:

J. Konijnenbelt (voorzitter), dhr.drs. J.P.J. Lokker (gedeputeerde), dhr.dr. R. Bisschop (SGP), dhr. J.L.M.M.Damen (VVD), mw. P. Doornenbal-van der Vlist (CDA), mw. L.C. Dekkers-Raadsen (CDA), dhr.drs. C. de Heer (CU), dhr. S.J. Klarenbeek (VVD), dhr. J.F.M. Kloppenborg (GL), mw. J.C. Kramer (PvdA), dhr. J.R.Ploeger (D66), dhr.mr. J.G.M. Reerink (PvdA), dhr. P. Seldenrijk (CDA), dhr. J.L.N. Schreurs (PvdA), dhr.drs. R.E. de Vries (D66) en dhr. ir. B.A. Witteman (SP);

Van ambtelijke zijde aanwezig:

Mw.drs. J. Stam (adjunct griffier), mw. B. Vet (commissiesecretaris), dhr. mr.H. Manschot, dhr.ing J.P.R. Tasseron en mw. G. van Weerd (verslag).

---

1. Opening

De voorzitter, de heer Konijnenbelt, heropent de vergadering en heet de aanwezigen welkom. Afmeldingen zijn ontvangen van mevrouw A. Jonkers en van mevrouw J. van Dongen.

2. Mededelingen

Op een vraag van de voorzitter, antwoordt de heer Manschot dat er een erratum zal worden toegevoegd aan de Nota van Wijzigingen, betrekking hebbend op pag. 6 (hoofdstructuur), pag. 8 (typefout) en op pag. 30 (inspraakreactie de heer Veldhuizen uit Rhenen).

3. Reconstructieplan Gelderse Vallei/Utrecht-oost

De heer Lokker dankt degenen die hebben meegewerkt aan de tot standkoming van het Reconstructieplan Gelderse Vallei/Utrecht-oost. Hij is er trots op dat zoveel verschillende geledingen in staat zijn geweest tot zo'n goed resultaat te komen. De provincie wil zich nu vooral op de uitvoering van de plannen gaan concentreren, temeer daar het rijk voldoende financiële middelen beschikbaar heeft gesteld om aan de slag te gaan.

De voorzitter geeft het woord aan de commissieleden.

De heer Seldenrijk geeft aan dat minister Veerman in zijn derde voortgangsrapportage Reconstructie, de start van de uitvoering veelbelovend noemde. Hij constateerde dat alle ingrediënten aanwezig zijn: plannen, draagvlak en geld. Veel hiervan is terug te vinden in het ontwerpreconstructieplan Gelderse Vallei/Utrecht-Oost. Wat ooit begonnen is met de bedoeling om de intensieve veehouderij te herstructureren, is uitgemond in een integraal plan. Hierin wordt gestreefd naar een samenhang van florerende bedrijvigheid op het platteland en een aantrekkelijk en leefbaar buitengebied, waarbij ook doelen worden gesteld aan natuur, milieu en water.

Om dit te bewerkstelligen hebben indertijd de colleges van G.S. van de gezamenlijke provincies een reconstructiecommissie samengesteld die naar het oordeel van het CDA zeer breed gedragen is; gemeenten, waterschappen, natuur- en milieuorganisaties, RECRON en landbouw. Alle partijen zijn vertegenwoordigd. Een advies, dat zo breed gedragen wordt, is naar het oordeel van het CDA ook een zeer zwaarwegend advies richting staten.

Het CDA is tevreden dat G.S. de afwijking van het advies van de reconstructiecommissie, wat betreft de zgn. slurfjes door het landbouwontwikkelingsgebied, alsnog adviseren te honoreren en aan te duiden als landbouwontwikkelingsgebied zonder nieuwvestiging intensieve veehouderij. Wel vraagt het CDA helderheid op dit punt. Betekent dit dat alle bestaande bedrijven binnen deze zoning dezelfde status krijgen als in het landbouwontwikkelingsgebied?

Helaas hebben G.S. gemeend op een ander punt niet het advies van de reconstructiecommissie op te volgen, te weten: de zes kleinere natuurgebieden. Het gaat hier over de bestaande natuurgebieden Rumelaan, Broekerbos, Lambalgen, Voormalig werk aan de Daatselaar, Grand Canal bij kasteel Renswoude en het bosje ten zuiden daarvan, aan de Veenweg. Spreker gaat uitvoerig in op de motivatie van het CDA om deze natuurgebieden niet op te nemen in de E.H.S.

De Wet Ammoniak Veehouderij is met ingang van 8 mei 2002 in werking getreden. In alle voor verzuringsgevoelige gebieden en in een zone van 250 meter daaromheen moeten de agrarische bedrijven rekening houden. Deze wet is tot stand gekomen omdat op landelijk niveau besloten was om het ammoniakbeleid niet meer te baseren op depositie maar op emissie. Met daarbij wel een nuancering om toch een aantal gebieden te beschermen. Hierbij is wel afgesproken dat het aantal gebieden, dat zuurbescherming verdient, moet worden beperkt. De uitwerking van dit onderdeel loopt erg moeizaam, verschillende moties zijn in de kamer aan de orde geweest, met als bekendste de motie Schreijer. Tot op heden is er geen duidelijkheid over de invulling van de WAV.

Het probleem wat hier speelt is dat er een koppeling tussen de WAV en de EHS is gemaakt. De nog te beschermen gebieden voor verzuringsgevoelig krijgen in de WAV de status kwetsbare gebieden en moeten voor de EHS begrensd zijn. In het kader van het streekplan worden alle verzuringsgevoelige gebieden voor de EHS begrensd. Hierdoor geldt er een stand still voor alle intensieve veehouderijen en de grotere melkveebedrijven rondom alle verzuringsgevoelige gebieden.

Mede hierdoor heeft de reconstructiecommissie besloten om de 6 natuurgebieden uit de EHS te laten. Wel hebben GS een toezegging gedaan, nl. dat wanneer er een zonerings komt, met de procedure wordt gestart om deze gebieden uit de EHS te halen. Het CDA vindt dit niet de juiste weg. De procedure die nodig is om dit aan te passen, is de zogenaamde AWB-procedure die zeer tijdrovend is en veel inspanning vereist. Volgens het CDA kan dit betekenen dat bedrijven 5 tot 6 jaar onnodig op slot kunnen zitten, hetgeen de doodsteek voor bedrijven kan zijn. Daarnaast kan door deze werkwijze nooit de zekerheid worden verkregen dat deze gebieden daadwerkelijk als het nodig is van de EHS-kaart verdwijnen, gelet op inspraakreacties en op alle belangen die meegewogen moeten worden. Hierdoor blijft de kans aanwezig dat deze gebieden, ondanks toezeggingen van GS, niet waargemaakt kunnen worden. Het CDA wil GS erop wijzen dat de omgekeerde procedure ook mogelijk is, dat wil zeggen: eerst deze gebieden uit de EHS halen en indien het tegendeel bewezen is, deze gebieden weer opnemen in de EHS. Duidelijk moet in deze discussie zijn dat deze natuurgebieden er al liggen en niet verdwijnen, alleen de EHS-status staat ter discussie maar die heeft geen enkele invloed op het natuurgebied zelf.

De heer Kloppenborg is, met het oog op de zes natuurgebieden, van oordeel dat het primair moet gaan om de kwaliteit van een gebied dat tot de EHS wordt gerekend.

De heer Seldenrijk geeft aan dat de EHS robuuste zones betreft, echter, hier gaat het om zes kleine gebiedjes. Hij heeft de indruk dat deze alleen worden meegenomen, niet om de gebieden zelf, maar om zo de taakstelling van de provincie ten aanzien van de EHS te kunnen halen.

Voorts stelt het CDA de volgende vragen:

De ecologische verbindingzones hebben binnen het ontwerpstreekplan en reconstructieplan de EHSstatus. Hierover zijn de laatste tijd een aantal ontwikkelingen geweest die vragen oproepen. De minister heeft aangegeven geen geld te hebben voor realisatie van de ecologische verbindingzones en deze los te zien van de EHS, wat overigens ook genoemd wordt in de Nota Ruimte. Hierdoor is deze taakstelling teruggelegd bij de provincie, gemeenten en waterschappen. Wat heeft dit voor gevolgen voor de realisatie van de ecologische verbindingzones? Betekent dit dat GS de status EHS niet toekennen aan de EVZ en bijv. kiezen voor een aparte taakstelling naast de EHS?

Tot slot mist het CDA bij de onderdelen uitvoering en financiën een prioriteitenlijst voor de komende jaren, wat onmisbaar is voor een voortvarende uitvoering van een plan met een zo hoog ambitiegehalte als het ontwerpreconstructieplan nu inhoudt. Een integraal plan verdient een integrale aanpak want, indien bij de evaluatie over vier jaar bijv. de EHS op schema ligt, maar de andere doelen niet van de

grond komen wegens geldgebrek, dan heeft het plan gefaald. Het CDA vindt dan ook dat flexibel met de besteding van de gelden moet worden omgegaan.

Tot slot komt hij weer terug bij de drie ingrediënten van minister Veerman:

Het plan is in de ogen van het CDA op een enkele wijziging klaar voor uitvoering. Het draagvlak is gecreëerd door de breed gedragen reconstructiecommissie en de financiën zijn toegezegd. Het wordt tijd voor de uitvoering.

Mevrouw Kramer vindt het een goede zaak dat partijen elkaar hebben gevonden in voorliggend ontwerpreconstructieplan. Zij brengt de volgende opmerkingen en vragen namens de PvdA naar voren:

- Er is een goed compromis bereikt, ook voor de zes eerdergenoemde natuurgebieden. De PvdA betreurt het dat deze gebieden uitgesloten worden van zuurbescherming, maar kan zich wel vinden in de oplossing van G.S.
- Vragen zijn er over de ruimte voor ruimteregeling. De PvdA wil dit toch anders benaderen. De provincie Utrecht is een kleine provincie en verstening van het buitengebied moet worden tegengegaan. Er dient dan ook niet op de kavel te worden gebouwd maar alleen op passende locaties, aan de rand van de kern.
- Nieuwe landgoederen moeten een minimale omvang van 10 ha. hebben, echter, een omvang van 5 ha. is ook mogelijk bij de sloop van agrarische gebouwen. Zij vraagt hoe dit zich verhoudt met de Ruimte voor Ruimte regeling.
- De PvdA heeft er behoefte aan om de regeling voor nieuwe landgoederen in het Reconstructieplan wat aan te scherpen bv. voor wat betreft omvang, aantal wooneenheden, duurzame instandhouding, nieuwe natuur, 90% toegankelijkheid.
- Op pag. 12 wordt ingegaan op de visie van het rijk ten aanzien van het ontwerpreconstructieplan. Bij de punten E (milieu) en H (natuur en landschap) wordt melding gemaakt van overleg met het IPO. Zij vraagt of daarover al iets bekend is.
- Voorts vraagt ze naar het standpunt van het IPO over de WAV, met name wat dat voor de provincie Utrecht inhoudt.
- Graag wil zij een toelichting op punt J (pag. 13) betreffende uitvoering en financiën.
- De PvdA wil weten wat de rol van de provincie wordt bij de uitvoeringsplannen. Wanneer daarin grote wijzigingen komen, worden deze dan eerst met de commissie REG of met PS besproken of alleen maar met G.S.?
- In bijlage 4, toetsingsadvies over het milieueffectrapport Reconstructie Gelderse Vallei/Utrecht-oost, ontbreekt de Schammer. Hoe gaat de provincie Utrecht om met reacties die betrekking hebben op Ede/Wageningen.
- Vragen stelt zij over Arkemheen dat een verwevingsgebied is. Zij vraagt of dit conflicten kan opleveren met de verschillende regelgeving die daar van toepassing is.
- Naar aanleiding van bijlage 8, laat ze weten dat de PvdA kan instemmen met een evaluatie per vier jaar, echter, deze commissie dient wel jaarlijks een voortgangsrapportage te ontvangen.
- Zij verwijst naar pag. 24, onderaan, en naar pag. 126, punt 11.2 van de Nota van Beantwoording. H.i. bevatten deze een tegenstrijdigheid. Graag hoort zij hier een reactie op.

De PvdA vindt het voorts belangrijk dat de vragen van insprekers worden beantwoord. Zij vraagt of er ambtelijk overleg heeft plaatsgevonden met de heer Voskuilen. Graag hoort zij wat de consequentie is van het feit dat Coelhorst in een verwevingsgebied ligt. Naar aanleiding van inspreker 15, die inging op diverse functies binnen één gebied, vraagt zij hoe daarmee moet worden omgegaan.

Ook vraagt zij hoe het zit met de versnippering van de Ponlijn en de Heiligenbergerbeek.

De heer Damen zet uiteen dat ook de VVD het belang van voorliggend reconstructieplan onderschrijft. Hij sluit zich bij opmerkingen van het CDA. Tussen Gelderland en Utrecht, en vele andere actoren in het gebied, is een goede samenwerking ontstaan. Hij vindt dan ook dat met het voorliggende eindresultaat een huzarenstuk is geleverd. De VVD hecht er zeer aan dat nu de uitvoering ter hand

wordt genomen. Inmiddels heeft er een goede afstemming plaatsgevonden met het Waterhuishoudingsplan en het Streekplan. Knelpunten zijn geanalyseerd en toegelicht. Onderkend moet worden dat het Reconstructieplan ook afhankelijk is van de rijksoverheid voor wat betreft WAV, inzet van middelen en subsidies.

De VVD is van oordeel dat GS goed hebben geluisterd naar de commissie REG en naar de bezwaarden.

Voorts brengt de VVD het volgende naar voren:

- De VVD kan het standpunt van GS ten aanzien van de zes natuurgebieden niet geheel onderschrijven. Insprekers hebben duidelijk aangegeven wat de gevolgen van deze beslissing zullen zijn. De gebieden gaan voor lange tijd op slot hetgeen zeer negatieve gevolgen zal hebben voor de agrarische ondernemers. De VVD pleit ervoor om de zes gebieden uit de EHS te halen.
Vragen heeft hij over de zuurkaart van het IPO. Daar staan wat minder gebieden in, dan nu in de EHS zijn aangegeven. Hij pleit ervoor om goed naar deze zuurkaart te kijken, de zes natuurgebieden er uit te halen en de EHS vervolgens vast te stellen. De ecologische verbindingzones kan men handhaven, echter, deze mogen niet de status van EHS krijgen.
- Het voorstel van GS over bedrijventerreinen komt terug in de discussie over het streekplan.
- Vragen heeft hij over de hardheidsclausule: hij vraagt met nadruk deze toe te passen om agrarische bedrijven toch nog kansen te bieden.
- Zijn fractie vraagt om maatwerk binnen het landgoed Den Treek. Het gaat daar slechts om 1 of 2 agrariërs, die hun bedrijven eigenlijk 300 meter zouden moeten gaan verplaatsen met het oog op de EHS. Dat kan toch niet de bedoeling zijn. In dat geval moet een kleine aanpassing van de EHS mogelijk zijn, juist om duurzame ontwikkeling van die bedrijven mogelijk te maken. De bedrijven moeten daar overleven, temeer daar zij als economische dragers van het gebied fungeren.
- Zorgen heeft de VVD over de uitvoeringsplannen. De financiën voor 2005 en 2006 zijn geregeld, echter, niet duidelijk is of er vanaf 2007 ook nog financiële middelen beschikbaar zijn. Hij signaleert dat eigenaars en ondernemers op het Reconstructieplan gaan anticiperen het is dan ook van het grootste belang dat er een meerjarige financiële zekerheid wordt geboden.
- Hij memoreert dat de Stichting Vernieuwing Gelderse Vallei en de Reconstructiecommissie draagvlak voor het plan hebben gecreëerd en zeer goed werk hebben gedaan. Het zou dan ook een goede zaak zijn om de uitvoering over te laten aan diezelfde commissies, die de voorbereidingen ter hand hebben genomen en veel know how en goodwill hebben opgebouwd. De VVD is erop tegen om een nieuwe projectorganisatie op te tuigen.
- De VVD steunt de brief van de KvK waarin meer aandacht wordt gevraagd voor recreatieve ontwikkelingen, gebaseerd op de autonome ontwikkelingen in het reconstructiegebied.

De heer Kloppenborg memoreert dat het RIVM een ontvlechterend rapport heeft uitgebracht, waaruit bleek dat de milieudoelen ondanks de reconstructieplannen niet worden gehaald. Toch levert het Reconstructieplan meerwaarde op omdat daarin een breed perspectief voor het hele gebied wordt geboden, de toekomst van de recreatie in beeld komt en aandacht wordt gegeven aan bescherming van basiskwaliteiten.

Wel blijft de waterkwaliteit in het gebied zorgelijk.

Zijn fractie vindt het zeer terecht dat de zes natuurgebieden in de EHS zijn gehandhaafd. Het gaat hier om hele karakteristieke elementen die heel schaars zijn geworden en geïsoleerd zijn geraakt. Het zou volstrekt onjuist zijn om daar overheen te walsen.

De heer Seldenrijk vraagt wat de meerwaarde voor de gebieden is, wanneer daar een EHS grens omheen wordt gelegd.

De heer Kloppenborg benadrukt dat deze natuurgebieden moeten worden veilig gesteld, zodanig, dat ongewenste ontwikkelingen worden uitgesloten. De kwaliteit van de natuur moet worden beschermd.

De heer Seldenrijk merkt op dat niemand iets aan deze natuurgebieden wil veranderen. De heer Kloppenborg antwoordt dat ook deze gebieden aan verzuring onderhevig zijn. De kwaliteit van de natuur moet worden gehandhaafd.

GL begrijpt de zonerings, zoals deze nu door GS wordt voorgesteld.

Wel kijkt hij op van het antwoord dat op pag. 43 van de Nota van Beantwoording wordt gegeven. Daar wordt door GS o.a. gesteld: "Verbreding is mogelijk in alle gebieden maar wordt gestimuleerd in de verwevings- en extensiveringgebieden. Voorwaarde is dat het andere bedrijven niet mag hinderen." Hij vraagt zich af wat dit in de praktijk zal gaan betekenen. De les uit het verleden is dat er grenzen moeten worden gesteld aan de intensieve veehouderij.

Naar aanleiding van een inspreker over het Binnenveld, wijst de heer Kloppenborg er op dat het Binnenveld wordt aangeduid als LG 3 (en niet als LG2).

Naar aanleiding van een inspreker uit Overberg (97), memoreert hij dat zich daar in het gebied een grote ontwikkeling rond intensieve bedrijven voordoet. Hij vraagt of het hier een geclusterde locatie betreft.

Graag verneemt hij voorts hoe GS denkt over compensatie van ecologische verbindingszones.

Hij begrijpt dat de Reconstructiewet in 2006 zal worden geëvalueerd. Hij vraagt hoe dat dan wordt aangepakt.

De heer De Vries stelt de vraag wat de meerwaarde van dit traject is geweest. Gebleken is dat het herstructureren van gebieden niet voorkomt dat er dierziekten uitbreken, terwijl dit wel de oorspronkelijke insteek van de Reconstructie is geweest. Wel treedt er dankzij de Reconstructie in het gebied meer ordening op.

Zijn fractie heeft veel waardering voor de organisaties die aan het Reconstructieplan hebben gewerkt. Een plan, dat zo breed wordt gedragen, moet voor de provinciale staten zwaar wegen.

Voorts brengt hij het volgende naar voren:

- Het afwijkende standpunt van GS ten aanzien van bedrijfsterreinen vindt D66 heel zinnig.
  - D66 is toch wat voorzichtig met de Groene Werklandschappen. Daarvoor moeten goede criteria worden gehanteerd.
  - Ten aanzien van de zes natuurgebieden, neigt spreker ernaar om het advies van GS te volgen, maar ruggespraak met zijn fractie is nodig. Dienaangaande maakt hij dan ook een voorbehoud.
  - Naar aanleiding van de inspraak, memoreert hij de vragen van mevrouw Egmond Bos van Drakestein en van mevrouw De Boer namens mevrouw Oomes. Hij vraagt om inzage in de beantwoording van die vragen. Mevrouw Verduin heeft belangrijke opmerkingen naar voren gebracht. Hij vraagt hiervoor extra aandacht.
- Ook wil hij graag vernemen hoe GS tegen de zinnige inbreng van de gemeente Bunschoten aankijkt.

De heer De Heer spreekt de hoop uit dat alle plannen in het kader van de reconstructie realiteit zullen worden. Er ligt een mooi compromis voor, met zicht op duurzaamheid. Zijn fractie kan zeker met dit plan leven. Zijn fractie wil wel de volgende kanttekeningen bij het plan maken.

- Wellicht is er her en der meer maatwerk nodig.
- Extra aandacht is nodig voor de bouwblokken. Via bestemmingsplannen kan daar verfijning in worden aangebracht.
- Het Reconstructieplan doorstaat de watertoets niet helemaal. Spreker verwijst in dit verband naar de kaderrichtlijn water. Spreker pleit ervoor om de brongerichte aanpak verder uit te werken in de uitvoeringsplannen.
- Spreker verwijst naar de veterinaire problematiek, zoals weergegeven in enkele bedenking. Het doel van het Reconstructieplan is in dat opzicht niet gehaald o.a. omdat het rijk geen kaders heeft kunnen stellen. Spreker verwijst naar een uitstekend rapport over de bestrijding van dierziekten, waarin o.a. de compartimentering gedachte wordt uitgewerkt. Dit rapport kwam zo laat

uit dat het niet bij het Reconstructieplan kon worden betrokken. Hij vraagt hiervoor alsnog aandacht.

- Spreker wil eerst fractieoverleg over de wijzigingsvoorstellen van G.S. Voor wat betreft de zes natuurgebieden, laat hij weten dat ook deze kleine gebieden essentieel zijn voor de EHS. Het mag niet alleen om de grote natuurgebieden gaan. Dieren hebben verbindingswegen en pleisterplaatsen nodig om zich te kunnen verplaatsen en daar ligt een belangrijke rol voor de ecologische verbindingzones.

De heer Seldenrijk wijst erop dat de EHS bedoeld is om robuuste eenheden te verkrijgen.

De heer Damen voegt eraan toe dat de kleine natuurgebieden al in bestemmingsplannen worden beschreven. Eerst moet het beleid van politiek Den Haag duidelijk worden. Nu is de uitwerking naar de bedrijven toe nog te onzeker.

De heer De Heer staat op het standpunt dat de EHS een combinatie vormt van kleine en grote gebieden die tezamen voor kwaliteit zorgen.

Hij hoopt dat de uitvoering van het Reconstructieplan goede impulsen geeft.

De heer Witteman laat weten dat de SP in eerste instantie de antwoorden van GS afwacht.

De heer Bisschop vindt het Reconstructieplan van groot belang omdat daarin de lijnen voor het platteland worden neergelegd. Ook hij vindt de tot standkoming van het plan een prestatie van formaat. Het verdient alle lof dat de partijen erin geslaagd zijn om een unaniem en breed gedragen voorstel te ontwikkelen. Hij noemt het een evenwichtig plan. Ook de SGP vindt dat er wel hele zware argumenten naar voren moeten worden gebracht, om als commissie en staten inhoudelijk een andere keuze te maken.

Het is een goede zaak dat GS het advies van de Reconstructiecommissie in grote lijnen volgen. Zijn fractie is echter geen voorstander van het advies van GS om de zes natuurgebieden in de EHS te houden. Terzake verwijst hij naar de argumentatie die daarvoor reeds in deze vergadering naar voren is gebracht.

Hij voelt voor de 30% norm maar is wel voorstander van meer maatwerk. Ook hij vindt dat er aanleiding kan zijn, bv. wanneer een gezond bedrijf ernstig in zijn ontwikkeling wordt bedreigd, om het EHS-lijntje soms wat dunner "met een potloodstreepje te trekken". Men moet blijven zoeken naar het optimum.

Aandacht vraagt zijn fractie voor objecten van cultuurhistorisch belang, bv. oudere boerderijen die nog functioneren. Hij pleit ervoor om deze bedrijven een niet al te beperkt bouwblok te geven; deze bedrijven moeten wat ruimte krijgen om te kunnen voortbestaan.

Op pagina 55 van de Nota van Beantwoording wil hij de reactie van GS inzake de grondgebonden en biologische veehouderij in zones rondom Groot-Zandbrink en de Schoolsteegse Bosjes onderstrepen. Zijn fractie is het daar geheel mee eens en wil dit in de tekst van het plan aanscherpen. Het gaat hier om een zaak van levensbelang voor bedrijven in de provincie.

Mevrouw Oosterling is eveneens van oordeel dat er niet teveel aan de inhoud van het plan mag worden gesleuteld. Voor wat betreft de zes natuurgebieden, wil de LPF het advies van de reconstructiecommissie volgen. Ook haar fractie is voor maatwerk in gebieden. Terzake wijst ook zij op de 30% regel.

De heer Lokker reageert vervolgens op vragen en antwoorden.

Hij is verheugd over het feit dat de commissie het reconstructieplan positief beschouwt. Overigens is de inhoud van het plan al meerdere malen met deze commissie besproken. Het gaat hier inderdaad om een integraal, evenwichtig en breed gedragen plan. Duidelijk is dat niet ieder belang maximaal kon worden behartigd, maar wel is er een optimum bereikt.

Vragen zijn er gesteld over de financiën ná 2007, wanneer GS en PS een andere samenstelling hebben dan nu het geval is. De commissie vraagt hem ervoor te zorgen dat ondernemers na 2007 niet in de kou komen te staan. Hij vindt deze vraag moeilijk te beantwoorden. Het ministerie heeft in ieder geval wel een meerjaren zekerheid afgegeven en zal daadwerkelijk middelen fourneren. Wanneer de PS financiële zekerheid op de langere termijn willen vastleggen, dan kunnen zij dat tijdens de begrotingsbespreking bevestigen en laten vastleggen. Op voorhand laat hij weten dat GS dergelijke voorstellen zeker kunnen steunen.

Hij onderschrijft dat er nog veel onzekerheden over de WAV zijn. De voortgang in behandeling door de Kamer laat te wensen over. Het IPO heeft een voorstel opgesteld en is daarmee tot het uiterste gegaan om een evenwicht in stand te houden tussen de landbouw- en de natuurorganisaties. Het IPO wil per provincie maatwerk leveren.

Namens het IPO wordt er binnenkort een overleg gestart met LTO Nederland om draagvlak voor het voorstel te creëren. Het IPO hoopt dat de Kamer het voorstel zal volgen.

Spreeker is het ermee eens dat men op korte termijn met de zuurkaart aan de slag moet gaan, juist om maatwerk te kunnen leveren en om een oplossing te vinden voor de bedreiging van gezonde bedrijven. De zuurkaart van het IPO vormt dienaangaande een onderlegger.

Een robuuste EHS van goede kwaliteit is nodig. Dat principe zal ook niet worden aangetast. Hij is het ermee dat er in een incidenteel geval een dun potloodstreepje langs de EHS kan worden gezet, wanneer het voortbestaan van een bedrijf daarmee is gemoeid.

Ook GS hebben zich uitvoerig beraden over het EHS gebied. Hij bevestigt dat de zes natuurgebieden blijven zoals ze zijn, maar deze worden wel blootgesteld aan emissies van bedrijven, die gelegen zijn binnen 250 m van deze gebieden. GS hebben te kennen gegeven dat deze bescherming tegen deze emissies hoe dan ook zal worden opgeheven. Hij zegt toe dat hij het voorstel van CDA, VVD, SGP en LPF met het college van GS van Gelderland zal doornemen, hoewel hij dit wel een “zware weg” vindt. Nog steeds is hij er niet van overtuigd dat het beter zou zijn de zes gebieden in de EHS te laten hoewel hij wel oren heeft naar het argument dat bedrijven, gelet op de langdurige procedures, jarenlang op slot blijven. Hij is bereid deze kwestie te heroverwegen.

Ecologische verbindingszones zijn absoluut nodig om tot een EHS te komen. Deze moeten dan ook in de EHS worden gehandhaafd. Terzake verwijst hij naar een notitie van zijn hand, die ook door PS zijn vastgesteld. GS willen de ecologische verbindingszones handhaven omdat ze onderdeel zijn van een netwerk van natuurgebieden. Nagegaan wordt of de provincie hiervoor financiële middelen kan inzetten.

De heer Damen vraagt naar de status van de kleine dunne ecologische verbindingszones, bv. langs beken. De heer Lokker antwoordt dat het in die gevallen gaat om nieuwe natuur en deze hebben geen zuurbeschermingsstatus.

Voorts gaat de heer Lokker in op de 30% norm. Dit vormt een onderdeel van het compromis dat in het kader van de reconstructie is bereikt en hij wil dat niet gaan aantasten. De commissie REG vraagt hem nadrukkelijk maatwerk te betrachten. Hij zegt toe dat maatwerk, daar waar mogelijk, de rode draad in de uitvoering gaat worden, echter, de beperkingen dienaangaande moeten wel onder ogen worden gezien. Het is zaak dat niet alles in de uitvoering onderuit wordt gehaald. Met name zal kritisch moeten worden beoordeeld of er ook sprake zal zijn van doorwerking naar bestemmingsplannen toe. De heer Bisschop wil de 30% als referentiepunt handhaven, echter, onder bepaalde voorwaarden kan daarvan worden afgeweken. Het is zeker niet zijn bedoeling om de 30% uit het reconstructieplan te halen.

De heer Seldenrijk verwijst naar de inspraak. Hij verwacht dat er maatwerk nodig zal zijn voor ca. 20 bedrijven. Het gaat hier toch om een zeer beperkt aantal.

De heer Reerink wil hier op voorhand niet van uitgaan. Het kan om veel meer bedrijven gaan, en niet alleen om degenen die een inspraakreactie hebben opgesteld.

De heer Seldenrijk geeft aan dat er relatief weinig bezwaren naar voren zijn gekomen over dit punt. De heer Kloppenborg sluit niet uit dat, wanneer een regeling wordt opgerekt, andere ondernemers daar dan ook gebruik van willen maken.

Nogmaals laat de heer Bisschop weten dat de SGP vraagt om handhaving van de 30% als referentiepunt in het reconstructieplan, met daarnaast de mogelijkheid tot maatwerk.

De heer Damen laat weten dat de VVD de invalshoek van SGP en CDA steunt. Men is heel goed in staat om te bepalen of het om een volwaardig en gezond bedrijf gaat. Ook hij staat op het standpunt dat het om een gering aantal bedrijven zal gaan. Het is zeker niet de bedoeling om de deur open te zetten. Ook zijn fractie wil de 30% norm handhaven.

De heer Reerink is van oordeel dat algemeen maatwerk precedenten schept en dat is ongewenst. Overigens heeft hij geen bezwaar tegen een hardheidsclausule, mits deze bij uitzondering wordt gebruikt. Ook hij meent dat, wanneer een regeling wordt opgerekt, anderen zich daarbij willen aansluiten. Terzake dienen er hele duidelijke criteria te worden ontwikkeld.

De voorzitter meent dat de commissie het over dit punt eens is.

De heer Lokker constateert nadrukkelijk dat maatwerk in de uitvoering niet generiek mag zijn. In unieke gevallen kan een hardheidsclausule worden toegepast.

Hij zegt toe dat er voorbeelden voor de evaluatie worden verzameld en dat zal worden gezien hoe daarmee moet worden omgegaan. Overigens is hij niet bang voor precedentwerking.

Voorts heeft hij begrepen dat fracties ook pleiten voor ruimere ontwikkelingsmogelijkheden in de recreatieve sfeer. Spreker verwijst naar het vitale platteland waar ook recreatieve ontwikkelingen zijn toegestaan.

Vragen zijn er gesteld over verbreding in het landbouwontwikkelingsgebied. Hij gaat af op de creativiteit van ondernemers en pleit ervoor om hen wat ruimte te geven. Hij wil hier stevig op inzetten, om een vitaal landelijk gebied tot stand te brengen, en verwijst dienaangaande naar het ILG budget van de rijksoverheid. Ook is het zaak dat de milieudoelen worden gehaald. Hij begrijpt dat het RIVM in zijn rapport tot de conclusie komt dat niet alle doelstellingen worden gehaald, maar dat geldt zowel voor landbouw, natuur en recreatie. Hij meent dat de doelstellingen wél kunnen worden gehaald, zij het op langere termijn.

Hij zegt toe dat de commissie in 2005 een voortgangsnotitie over de uitvoering van de reconstructie zal ontvangen. Voor de evaluatie in 2007 zal helder worden omschreven welke criteria terzake moeten worden gehanteerd (wat zijn de effecten; wordt het doel bereikt e.d.).

Hij begrijpt dat de VVD ervoor pleit om de Reconstructiecommissie en de Stichting Vernieuwing Gelderse Vallei ook uitvoeringscommissie te laten zijn. Hij wil de samenstelling van de uitvoeringscommissie afstemmen met de provincie Gelderland. Wat hem betreft wordt het een combinatie, een en ander onder regie van de provincie.

De heer Manschot licht vervolgens toe dat de provincie Utrecht in gesprek is met het landgoed Den Treek over een toekomstvisie. Het landgoed wil daaraan meewerken. De provincie zoekt naar een oplossing voor de problemen waarmee de aldaar gevestigde rundveehouderij wordt geconfronteerd. Naar aanleiding van het bezwaar van de heer Voskuilen, laat de heer Manschot weten dat hem niet bekend is wat Natuurmonumenten wenst. Overigens gaat het hier om een privaatrechterlijk geschil. Betrokkene is pachter, Natuurmonumenten heeft het gebied gekocht en wil daar nieuwe natuur ontwikkelen.

Mevrouw De Boer namens mevrouw Oomens meent dat er sprake was van een tegenstrijdigheid tussen streekplan en reconstructieplan. Dat is niet het geval. In het reconstructieplan is sprake van een zoneringsplan voor intensieve veehouderij. In de provincie Utrecht komt geen geclusterde locatie voor. Daarvan is alleen in de provincie Gelderland sprake.

Op de vraag van mevrouw Kramer over de omvang van landgoederen, antwoordt hij dat regelingen uit het Reconstructieplan (ruimte voor ruimte) en Nieuwe Landgoederen wel naast elkaar mogen worden gebruikt, echter, dat vergt dan wel veel grondgebied. Een landgoed dat een omvang van 5 ha. heeft en 1000 m² opstal sloop, kan geen gebruik maken van de ruimte voor ruimte regeling.

In de Nota van Wijzigingen wordt een eis opgenomen over de openbare toegankelijkheid van landgoederen.

Voorts memoreert de heer Manschot dat het zgn. Krokusaccord wat gedateerd is en de rijksmiddelen voor de komende jaren minder zijn dan voorzien. Het ministerie van LNV heeft daarom de provincies voor de jaren 2005 en 2006 om voorfinanciering verzocht.

Spreker meent dat een combinatie van MER-rapportage, Vogel- en Habitatrichtlijn in het verwevingsgebied Arkemheen mogelijk is.

Voorts meldt hij dat ambtenaren niet met mevrouw Egmond Bos van Drakenstein hebben overlegd.

Hij is zelf bereid om met haar in overleg te gaan.

Hij zal niet ingaan op de bedenkingen van Nieuw Knal Groen Leusden, aangezien een en ander betrekking heeft op het gemeentelijke beleid.

Voor wat betreft de knelpunten met riooloverstorten in Ede/Wageningen, meldt de heer Manschot dat er dit jaar in Wageningen is gestart met een urgentieprogramma om deze overstorten te gaan saneren. Overigens draagt ook de provincie Utrecht bij aan de rioleringskosten in het buitengebied van Rhenen. Spreker meldt vervolgens dat het watergebied De Schammer op de reconstructiekaart zichtbaar is. Hij begrijpt dat de CU ervoor pleit om maatwerk in de Handleiding bestemmingsplannen buitengebied voor het Reconstructieplan op te nemen. Echter, in het kader van het Reconstructieplan moeten er uitvoerige en omslachtige procedures in acht worden genomen.

De heer Reerink meent dat er een handleiding voor bestemmingsplannen in het buitengebied, zowel voor het Reconstructieplan als voor het Streekplan kan worden ontwikkeld.

De heer Manschot begrijpt dat de CU pleit voor fijnmazige compartimentering met het oog op de veterinaire veiligheid, echter, ieder onderdeel van de sector heeft zijn eigen schaal. Ook dergelijke compartimentering zal uitbraak van bepaalde dierziekten niet kunnen voorkomen. Overigens is het primair van belang dat de sector zelf in beweging komt.

De heer Seldenrijk stelt het op prijs dat het college van GS wil nagaan of probleemgevallen kunnen worden opgelost. Nogmaals stelt hij dat de zes natuurgebieden zullen blijven zoals ze zijn. Hij is niet bang dat deze zullen worden aangetast.

Het CDA vindt de ecologische verbindingzones van groot belang, echter, LNV heeft daarvoor geen middelen beschikbaar. Het zal niet eenvoudig zijn om hiervoor financiën te vinden. Voorts sluit zijn fractie zich aan bij de opmerkingen van de SGP ten aanzien van de WAV.

Mevrouw Kramer laat weten dat ook haar fractie voorstander is van een hardheidsclausule met het oog op de 30% norm.

Zij heeft begrepen dat de gedeputeerde het college van GS zal voorstellen om het advies ten aanzien van de zes natuurgebieden in heroverweging te nemen. Haar fractie zou het betreuren wanneer die gebieden toch uit de EHS worden gehaald. Zij wijst erop dat, wanneer dat ertoe leidt dat het EHS-oppervlak vermindert, dit moet worden gecompenseerd.

Geconstateerd moet worden dat met het Reconstructieplan niet alle doelen worden gehaald, echter, wel wordt er veel door het plan geregeld en wordt er perspectief voor het gebied geboden.

Haar fractie kan zich vinden in de wijzigingsvoorstellen van GS.

Overigens gaat ze ervanuit dat, wanneer de WAV zal leiden tot wijzigingen in het Reconstructieplan, daarover eerst met de commissie REG van gedachten wordt gewisseld.

De heer Damen laat weten dat zijn fractie vasthoudt aan het standpunt om de zes natuurgebieden uit de EHS te halen.

Ook de gedeputeerde is bezorgd over de financiën op de langere termijn. Spreker kan zich voorstellen dat de staten extra financiële middelen gaan vaststellen voor de uitvoering van de reconstructie op de langere termijn. Dit is een belangrijk punt van aandacht. Voor wat betreft de uitvoeringsorganisatie verzoekt hij nogmaals nadrukkelijk “het huis in Barneveld in tact te laten”. Men heeft daar heel goed werk gedaan en hij zou het zeer ongewenst vinden om nu weer een nieuw apparaat op te tuigen. Voorstellen terzake worden door de VVD afgewacht.

De heer De Vries laat weten dat D66 het advies van GS voor wat betreft de positionering van de zes natuurgebieden in de EHS volgt.

Voorts memoreert hij de vragen van de 13^e spreker, die liet weten dat bestuurlijke toezeggingen moeten worden nagekomen. Hij vraagt hiervoor aandacht.

De heer Kloppenborg sluit zich aan bij de reactie van de heer De Heer. Wel wijst hij erop dat natuurgebied De Rumelaar ook wordt verbonden met De Heuvelrug.

Hij stemt in met de opmerking van de PvdA, nl. dat er duidelijke criteria aan het maatwerk moeten worden verbonden. Het moet uitsluitend gaan om “omlijnde uitzonderingen.”.

De heer De Heer verzoekt nogmaals nadrukkelijk de veterinaire maatregelen en de waterproblematiek mee te nemen in de uitvoeringsplannen. Water is grensoverschrijdend en, evenals de waterschappen, bepleit de CU een brongerichte aanpak, ook in het kader van het Reconstructieplan.

De heer Damen meent dat de discussie over het Waterhuishoudingsplan in de commissie WEM inmiddels is afgerond. Hij wil daar nu niet meer op terugkomen.

De heer Reerink is het hiermee niet eens. Dit punt hoort thuis bij het Waterhuishoudingsplan, het Milieubeleidsplan, het Reconstructieplan en het Streekplan. Het waterbeleid moet worden geregeld en dat is tot nog niet gebeurd. Hij steunt de CU in zijn opvattingen terzake. Hij laat weten dat zijn fractie hier nog op zal terugkomen.

D66 sluit zich hierbij aan.

De heer Witteman is erop tegen om regels voor uitzonderingen op te stellen.

Ook hij is van oordeel dat de uitvoeringsorganisatie uit de Reconstructiecommissie moet voortkomen; de uitvoeringsorganisatie dient ook het maatwerk te gaan regelen. Voorts staat hij op het standpunt dat ook de uitvoeringscommissie zich bezig dient te houden met de evaluatie die in 2007 zal plaatsvinden. Vragen heeft hij over de procedure dienaangaande. Ook de SP staat op het standpunt dat de zes natuurgebieden in de EHS moeten blijven.

De heer Bisschop pleit er nogmaals voor om ook de cultuurhistorische objecten te betrekken bij het maatwerk. Ook begrijpt hij dat er steun is voor het voorstel inzake de salderingsmethode.

Voorts verwijst hij naar de pagina's 96 en 97 waar z.i. een sluitend betoog wordt gehouden waarom compensatie niet nodig is.

De heer Seldenrijk heeft vragen over het landbouwontwikkelingsgebied zonder nieuwvestiging van intensieve veehouderij. Betekent dit dat alle bestaande bedrijven binnen deze zonering dezelfde status krijgen als in het landbouwontwikkelingsgebied?

De heer Lokker antwoordt bevestigend op deze vraag van het CDA.

Voorts laat hij weten dat de samenstelling van de uitvoeringsorganisatie in januari bekend zal zijn. Hij zegt toe dat de expertise van de Reconstructiecommissie en de Stichting Vernieuwing Gelderse Vallei zal worden benut. Voorts wijst hij erop dat gemeenteraden en waterschappen ook verantwoordelijkheid dragen om processen in het landelijk gebied aan te sturen. De provincie Utrecht zal de regie in

handen nemen; verantwoordelijkheden van de verschillende partijen zullen duidelijk worden onderscheiden.

Het college van GS wil niets afdoen aan de taakstelling van de EHS in hectares, waaraan in 2018 moet worden voldaan.

Voor wat betreft het verzoek om meerjarige financiële zekerheid, merkt hij op dat er in 2005 een zevenjarige uitvoeringscontract met de rijksoverheid in het kader van het ILG zal worden afgesloten zodat er toch een meerjarige zekerheid van het rijk kan worden gegarandeerd. Hij begrijpt van de commissie REG dat de provincie in dat opzicht ook een meerjarige verantwoordelijkheid op zich zou kunnen nemen. Hij zegt de commissie toe dat ook de provincie zal gaan zoeken naar meerjarige financiering. Zo zullen er ook van gemeenten bijdragen worden verlangd.

Mevrouw Kramer vraagt of de provincie in dat opzicht dwingende maatregelen aan gemeenten en waterschappen kan opleggen.

De heer Lokker antwoordt dat er een beroep op ieders verantwoordelijkheid zal worden gedaan. Hij gaat ervan uit dat een en ander in goed overleg mogelijk moet zijn.

Voorts wijst hij erop dat het waterbeleid in het Reconstructieplan is geïntegreerd. Bij de uitvoering zullen ook andere plannen worden betrokken. Het doel is helder en ook hij onderschrijft het belang van een brongerichte aanpak. Dit wordt een opdracht bij de uitvoering.

Hij vindt de suggestie van de SGP ten aanzien van de salderingsmethode interessant. Het gaat daarbij om, dat bestaande bedrijven met name rundveehouderijen kunnen uitbreiden, indien het aantal dieren in een gebied afneemt. Hij zegt toe dat dit nader zal worden bezien.

Alle knelpunten zullen worden geëvalueerd. Er zullen zich zeker onvoorziene gevallen en risico's voordoen. Deze zullen met deze commissie worden gedeeld.

De heer De Heer vraagt nogmaals naar de insteek van GS ten aanzien van de veterinaire doelstellingen. Nadrukkelijk vraagt hij aandacht voor het rapport waarin suggesties voor de veterinaire veiligheid worden gedaan, bv. op het gebied van vaccineren. Hij verzoekt die adviezen mee te nemen in de uitvoering.

De heer Lokker meent dat de heer Manschot daar al antwoord op heeft gegeven. Hij kan daar niets meer aan toevoegen. Overigens is hij bereid om hierover apart met de heer De Heer van gedachten te wisselen.

De heer Damen wil graag voor de komende PS-vergadering antwoord van de gedeputeerde op cruciale vragen. Hij vraagt wanneer de antwoorden kunnen worden verwacht.

De heer Lokker laat weten dat hij eerst met GS van Gelderland in overleg zal gaan. Hij verwacht dat hij over 10 dagen een voorstel aan de commissie kan voorleggen. Hij zal een en ander voortvarend aanpakken, echter, zorgvuldigheid staat voorop.

Niets meer aan de orde zijnde, sluit de voorzitter de vergadering.